

Statsforvalteren i Innlandet

Vår ref.:
22/06779

Deres ref.:

Brevdato:
13.3.2023

Høringsuttalelse – Regionalt miljøprogram for jordbruket i Innlandet 2023-2026

Bakgrunn

Forslag til regionalt miljøprogram for jordbruket i Innlandet 2023-2026 og forslag til ny forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket for Innlandet er lagt ut på høring. Vannområde Randsfjorden gir med dette innspill ut i fra vårt vannmiljøperspektiv og basert på mål og foreslåtte tiltak i regional vannforvaltningsplan.

Avrenning fra landbruk er en av de største påvirkningene på vannmiljøet i vannområdet, og da særlig i jordbruksområdene på Hadeland. En mosaikk av bekker, elver, sjøer og dyrket mark, og et kupert terreng gir utfordringer for tilstanden i vassdragene. Særlig er det miljøverdiene i de nasjonalt verdifulle kalksjøene og storørretvassdragene som er under press, og det er tilførsel av næringsalter og partikler som er problemet.

Statsforvalterne i Innlandet og Viken er i startfasen for å vurdere regionale miljøkrav i vårt vannområde, men pr nå er det RMP som er det viktigste virkemiddelet for å redusere avrenning til vann og vassdrag. Det er derfor viktig at ordningen innrettes på en slik måte at oppslutningen og den positive effekten for vassdragene blir størst mulig.

Vurdering/innspill

Etter vår mening inkluderer forskriftsforslaget et godt utvalg av tiltak for å redusere jordbrukets negative påvirkning på vann- og vassdrag. For å oppnå størst tiltaksoppslutning i de områder der behovet er størst støtter vi at det skilles på prioriterte områder og andre områder.

Det er viktig at de områdene som prioriteres i tilskuddsordningen samsvarer med de nedbørfeltene som har dårligst økologisk tilstand i sjøer, elver og bekker, eller størst risiko for ikke å nå målet om god tilstand. Samtidig er det viktig at brukerne har en viss forutsigbarhet knyttet til tiltakene. Selv om kunnskapsgrunnlaget vil kunne endre seg gjennom 4-årsperioden er det vår vurdering at det ikke er sannsynlig at det vil dukke opp helt ny kunnskap om tilstand og påvirkning fra jordbruk. Vi anser det derfor som hensiktsmessig å gjøre et utvalg av prioriterte områder i 2023 og la dette ligge til grunn gjennom hele perioden.

NIBIO/NIVA utarbeidet i 2022 en kartlegging av årsaksforhold og kilder til fosfor i Hadelandsområdet. De konkluderer med at det må gjennomføres en kombinasjon av tiltak innad i hvert vassdrag for å

redusere påvirkningen fra jordbruk tilstrekkelig. Etter vår mening burde derfor tiltaket *Miljøavtale* vært videreført for de områdene der jordbrukspåvirkningen er registrert som stor og tilstanden i vannforekomstene er dårligere enn god. I tillegg til å bestå av øvrige aktuelle tiltak fastsatt i forskriften bør det vurderes å bruke muligheten til å inkludere ekstra krav for økt miljøeffekt. Etter vår mening bør redusert gjødsling under norm inkluderes i miljøavtaletiltaket for å få ned høye P-AL-tall i jorda. For å øke oppslutningen om tiltaket burde det vært sett på om det er mulig å informere bedre både om muligheten og viktigheten.

Vannområdet støtter forøvrig innskjerpingen i tiltak knyttet til *miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel*.

Halvor Bratlie
Styreleder
Vannområde Randsfjorden

Håvard Lucasen
Prosjektleder
Vannområde Randsfjorden

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer